

nem ismerék, nem tanulmányoztak és amelyekről kellő komolysággal nem is gondolkodtak. Be kell ismernünk, hogy nem vagyunk felkészülve a törvényhozás nagy feladataira."

De most erről ne beszéljünk többet, hanem vizsgáljuk meg, hogy régebbi országgyűléseink minő álláspontot foglaltak el a napló nyelvére nézve abban az időben, amikor a horvát képviselők latin nyelven okvetetlenkedtek. E tekintetben igen okulásra méltó példát ad a pozsonyi 1833—34-iki nevezetes országgyűlés, melynek tárgyalásai ma is bő anyagot nyújtanak a magyar-horvát kérdés alapos megismerésére s kezünkbe adják a vezető fonalat, melynek segítségével megtalálhatjuk a kivezető utat az országgyűlési napló nyelvének a magunk hibája folytán előállott bábeli zavarából, a magyar nyelv törvényes joga álláspontjához. Midőn a 43-iki pozsonyi országgyűlés rendi táblájának május 24-iki gyűlésén Josipovich Antal turopolyai gróf, a turmezei magyarérzelmű nemesek kijátszásával az illyr párt által Zágrábban megválasztott követek igazolása ellen irányuló sérelmet bejelentette, az érdekelt horvát követek deák nyelvű felszólításait a karok és rendek a legnagyobb erélylyel utasították vissza.

A június 5-iki képviselőházi határozatot tehát sürgősen meg kell változtatni.

Ne legyen akadály a határozat megváltoztatásának az a bizonyos emberi gyöngeség: az álszemérem, mely huzakodóvá, sokszor makacscsá szokott bennünket tenni tévedéseink beismerése iránt.

Egy évszázadot meghaladó idő óta foly a küzdelem törvényhozótestületünkben nemzeti életünk legnagyobb tényezőjének, a magyar nyelvnek azon méltóságra való emelése körül, mely nemzetünket nemcsak megilleti, hanem főnmaradásának föltételét is képezi. Nyelvünk törvényes jogából semmit föl nem adhatunk, ha érdemesek akarunk maradni a magyar névre, mert *nemzeti nyelv nélkül nincs nemzeti élet!* Vessük elménkbe szent intelemként, amit Széchenyi lángelméje e három szóba foglalt össze:

Nyelvében él a nemzet!

Zseni József.

Az ország dolga.

A magyar országgyűlés tanácskozásaiból úgy látjuk, nem pusztult ki végleg az obstrukció. Pár évvel ezelőtt a hazafias ellenzék obstruált, tudta miért. A nemzet alkotmánya, függetlensége, közszabadsága volt kockán. Az akkori parlamenti többség fölládozott volna min-

dent a hatalmi polcért. Akkor jogos volt az obstrukció. De a mostaniaknak nincsen elfogadható alapjuk. Előbb a népoktatási törvényjavaslatok miatt obstruáltak a nemzetiségiek, főként az oláh honatyák, — most meg a vasúti törvényjavaslatok miatt obstruálnak a horvátok.

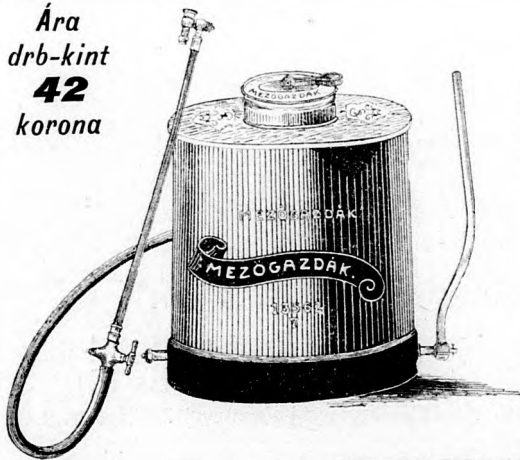
Amint egy másik cikkben Zseni József kifejti, nincs joguk ahhoz a horvátoknak, hogy a magyar országgyűlésen horvátul — povedáljanak. Az e heti tárgyalás pedig így folyt le. A magyar képviselők tiltakoztak a horvát beszédek ellen; a horvátok különben szövetséget kötöttek a nemzetiségiekkel. A szerdai ülésen teljes erejével kitört a vihar. Rakovszky István elnök sorra megvonta a felszólalóktól a szót amiatt, hogy az elnöki ténykedést tették bírálat tárgyává. Olyan zenebona régen nem volt a magyar képviselőházban, mint a mult szerdán. Potocsnyák horvát képviselőt engedtlensége miatt az elnök átadta a mentelmi bizottságnak, amely egy hónapra kizárta a horvát atyafit a képviselőházból, az országgyűlés pedig a Ház megkövetésére ítélte.

A románok külföldi szövetségesei.

Vajda úr és barátai csak nem nyughatnak. Amikor a képviselőházban felháborító cinizmussal ingerelték fel maguk ellen a magyar becsületérzést, voltaképpen a tájékozatlan külföld kedvéért rendezték azt a színjátékot, hogy a kidobott „hős“ jelképezze a magyarországi románság sorsát. Ime: lássa az egész világ, hogyan bánik velük a „barbár“ magyar. Sőt még arról is gondoskodtak, hogy idegen laptudósítók utazzanak Budapestre, hogy hálás közönsége is legyen ennek a politikai „drámának“, ahogy Vajda Sándor esetét elkeresztelte egy német ujság. Azóta a román pénzför-rásokhoz közel álló külföldi lapokban bujdosik Vajda Sándor szomorú históriája. Legutóbb Vajda személyesen is elpanaszolta egy németországi szerkesztőnek a „vértanúságát“ és csak úgy ontotta a szennyet és rágalmat a magyar nemzetre. Meg kell adni, hogy ehhez mestertien ért.

A románok egy vezető férfiát megkérdezte egy aradi hírlapíró, hogy mi igaz abból a hírből, hogy szövetséget akarnak a szocialistákkal? A válasz ez volt:

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők JUTÁNYOS ÁRAI fel vannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

— Ég és föld, olaj és víz, jég és napsugár, ilyenek egymás mellett a nemzetiségi párt és a szociáldemokraták. Maga a nemzetiségi párt: a merő, tiszta nacionalizmus. A szociáldemokrácia pedig a nacionalizmus ellenzéke. A nemzetiségi párt nacionalizmus nélkül nem lenne nemzetiségi párt, a szociáldemokrácia pedig nacionalizmussal nem lenne tiszta szociáldemokrácia. Másodsorban a mi nemzetiségi pártjaink egyúttal felekezeti alapon is állanak. Csupán a tótok alkotnak e tekintetben kivételt; a katolikus, vagy evangélikus tót képviselőknek tényleg nem kell az egyházi ügyeket bolygatni. De a román képviselők egyben a görög keleti román, a szerb képviselők pedig a görög keleti szerb egyház képviselői a parlamentben. Ez nem véletlen, s ezen az állapoton nem változtat az se, hogy a román képviselők között görög katolikusok is vannak; a tény mégis az, hogy mind a két párt az illető felekezetek érdekeinek képviselője. A szociáldemokraták felekezeti célokhoz pedig még kevésbé adhatnak segítséget, mint nacionalista törekvésekhez. A román vagy szerb pap, aki a nemzetiségi képviselő-jelöltek legerősebb támasza, kortese, hogy járulna hozzá egy oly szövetséghez, amelyben az ő általa megválasztott képviselő azokkal ölelkezik, akik úton-utfélen a „csuhások“-at, a „papzsákokat“, a „reverendás heréket“ s hasonlókat ütik?

Mi hír a nagyvilágban?

Föloszlatták a dumát.

A muszka cár kormánya tehát föloszlatta a dumát, bezáratta és katonai őrizet alá helyezte a dumát és azokat a dumaképviselőket, akiket az ellenzékben kipiézett, sorra tartóztatja le és veti börtönbe.

Az elmúlt héten még azt lehetett hinni, hogy a дума életét rövid időre még meghosszabbítják. A szociáldemokrata képviselők ellen megindított pör anyagának megvizsgálására kiküldött bizottság kijelentette, hogy hétfő előtt nem végezheti el munkáját. A korona-ügyészség mégis megjelent a bizottság ülésén és előterjesztette a vádiratot és a bizonyítékokat. A kormány azonban időközben meggondolta a dolgot és szombaton éjjel föloszlatta a dumát.

Ezt az elhatározó lépést olyan katonai intézkedések előzték meg, mintha a forradalom kellős közepén volna a birodalomban. Pétervár ostromállapotban van.

A föloszlatással egyidejűleg két cári ukáz jelent meg. Az egyik a cár kiáltványa a néphez, amelyben a дума föloszlatását iparkodik megokolni. A legfőbb panasz a дума ellen az, hogy „nem felelt meg a cár várakozásának“. A másik megszorítja az amúgy is szűk választói jogot és a дума mandátumainak a számát is mintegy százal megapasztja. A kisparasztság és a munkások választói jogát majdnem teljesen megsemmisítik, a mandátumok elosztásánál pedig éppen azok a tartományok szenvednek rövidséget, amelyek szociálista

képviselőket küldötték a dumába. Az új választótörvény segítségével most már engedelmes és szolgai dumát remélnék megmenteni és azt hiszik, hogy az ellenzéki erőket teljesen kiszorították a három hónap mulva megválasztandó harmadik dumából.

Terméskilátások Romániában.

Május hónapban semmi eső nem volt Romániában s az állandó száraz meleg időjárás miatt a vetések nem fejlődtek kellőleg. Június első felében azonban a tartós esőzés nagyon kedvezően befolyásolta az ideai termést. Az utolsó néhány nap alatt — jelentik lapunknak — a kukorica teljesen talpraállott, úgy hogy immár szó sem lehet silány termésről. A helyzet még egy-két héttel ezelőtt valóban kritikus volt, miután a tartós szárazság következtében úgy a kukorica-, mint a búza-vetések igen szomorú képet tártak elé. A most megjelent hivatalos és nem hivatalos jelentések szerint azonban a kukoricavetések teljesen helyreálltak, míg a búzatermés csak kisebb károsodást fog szenvedni. Az utóbbi időben a kukorica-kivétel eltiltásáról szárnyra kelt híreknek illetékes körökben semmi komolyabb jelentőséget nem tulajdonítanak.

Előfizetési felhívás.

1907. június hó elején új előfizetést nyitottunk a „Független Ujság“-ra.

A kinek előfizetése május hó 31-én lejár, azt kérjük szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldöttük. Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelék)

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☛

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKÉT. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetség tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Gyümölcsértékesítés szövetkezetek útján.

Irta: Rudnai Molnár István.

(Folyt. és vége.)

II.

Már most, ha ez irányban tekintetünket a külföldre és Amerikára irányítjuk, akkor ott igen épületes dolgokat fogunk találni, amelyekből sokat tanulhatunk. Nevezetesen Amerikában, úgy az Egyesült-Államokban, mint Kanadában is ezerszámra találunk oly földbirtokosokat, akik pl. őszibarackot, almát 2000—3000 holdon termelnek; sőt vannak oly farmerek is, kik pl. a „Newton pippin“, „Baldwin“ és „Northorn Spy“ almafajtákat 1000—2000 holdon termelik és lám, ezek a nagytermelők, kik maguk is képesek lennének ellátni néhány száz nagyobb fogyasztót, mégis szövetkeznek egymással oly célból, hogy nagyobb beszerzéseknél, továbbá a vasúti tömegesebb szállításnál előnyben részesüljenek, de másrészt oly célból is, hogy az egyes általuk termelt gyümölcsfajtának árát együttesen (tehát kartellban) úgy állapítsák meg, hogy az reájuk nézve minél jövedelmezőbb legyen.

Magától értedődik, hogy az ily szövetségbe lépett nagybirtokosok, a káros rovarok és gombák elleni védekezési eljárásnál, trágya és egyéb anyagok beszerzésénél is igyekeznek magunknak nem megvetendő anyagi előnyöket biztosítani. A nyugoti európai államokban már ilyen óriási szabású termelést és szövetkezést hiába keresünk. Franciaországban, Belgiumban pl. 1000—1500 kistermelő bir összesen oly területet, amelyen Amerikában egyetlen egy farmer gazdálkodik.

És mit tesznek itt a kistermelők? Szövetkeznek terményeiknek minél jobb áron való értékesítése céljából. Ugy számítanak, hogy ha egy kaliforniai farmer 5000 mm. őszibarackot tud egyenlő osztályozásban jól értékesíteni, akkor 500 montreuilli kistermelő szövetkező szintén képes összehozni 5000 mm. egyenlő minőségű őszibarackot és meg is tud állapodni oly árban, hogy fáradságát jutalmazva találja.

Párizs mellett Montreuillben találunk őszibarack- és kalvill-termelő és értékesítő szövetkezeteket (Sydicat); Fontainebleau, Thomeryben, Argenteuilben, Conflans, Sainte-Honoré-ban Chasselas szőlőszövetkezetek, Bourglareinben és Angersben körte-, Ecullyben őszibarack-

szövetkezeteket, amelyek testvéri érzülettel igyekeznek a kistermelőknek termését tisztességes áron értékesíteni.

Ezen külföldi példákkal szemben mit találunk hazánk kisebb gyümölcsstermelőinél? Bizalmatlanságot egymás iránt, visszavonást, széthúzást még akkor is, ha itt-ott sikerült is — államsegély mellett — szövetkezetet létesíteni!

Tiszta dolog, hogy így nem fogunk boldogulni! Ez okból a gyümölcsértékesítés jobb jövőjét mindaddig hiába várjuk, míg le nem tudjuk küzdeni egymás irányában táplált bizalmatlanságunkat, vagy pedig oly alapot nem találunk, amelyen tisztán piaci értékelés mellett nem is lesz szükség a kölcsönös bizalomra.

Én tehát — ki életem nagy részét a hazai gyümölcsstermelés fokozására fordítottam és aki ily szövetkezetek létrejövetelét oly melegen óhajtottam és támogattam — ma ott állok, hogy nem látok más módot gyümölcsértékesítő szövetkezetek létrehozására és megtartására, minthogy a termelők részletjegyek alapján egyesüljenek ugyan, de tagjaik termését csakis a piaci nagybani árak mellett váltsák be és így értékesítsék minden melléktekinet nélkül, akár nyers állapotban, akár feldolgozva.

Ha ezután a piaci „en gros“ áron felül a szövetkezet tiszta jövedelemre is tett szert: ezen jövedelem, a tartaléktökére való levonás után osztassék ki a szövetkezeti tagok között az üzletrészek arányában.

Igy talán össze lehet hozni értékesítési szövetkezetbe kistermelőinket és együtt is lehet őket tartani. A fődolog még ekkor is egy ily szövetkezet létrehozásánál egy életrevaló, tevékeny és szakértő üzletvezető megválasztása.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ily- „gyümölcsértékesítő szövetkezetek“ számára kidolgoztatott alapszabálytervezetet, mely kívánatra bárkinek ingyen megküldetik, ha eziránt egyszerű levélben az orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztoshoz (földművelésügyi miniszterium) fordul.

Ily ügyekben különben az orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos is készséggel áll — részletesebb utasítás megadása tekintetében — a hazai gyümölcsstermelő közönség rendelkezésére.

Szövetkezetek Németországban. A minap jelent meg a szövetkezetek hivatalos statisztikája a német birodalomban. Eszerint 1905-ben volt a bejegyzett szövetkezetek száma, a középponti szövetkezetek nélkül, 23,559, a tagok száma pedig 3.592,208, míg az előző évben 22,128 szövetkezet volt 3.378,265 taggal. A 23,559 német birodalmi szövetkezet a következő nyolc csoportra oszlik: 1. Hitelszövetkezet 14,493, ezek tagjainak száma

**LOKOMOBILOK, GÖZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

1.987,344. — 2. Munkaszövetkezet (munkaadó és munkás) 209, tagok 20,306. — 3. Értékesítő szövetkezet (ipari) 106, tagok 8742. — 4. Beszerző szövetkezetek (ipari) 524, tagok 24,697. — 5. Értékesítő szövetkezet (mezőgazdasági) 3418, tagok 270,144. — 6. Beszerző szövetkezet (mezőgazdasági) 2164, tagok 162,306. — 7. Fogyasztási szövetkezet 2531, tagok 1.102,092 és 8. egyéb szövetkezet 114, tagok 16,557. — A főcsoportok szerint van a német birodalomban 14,493 hitelszövetkezet 1.987,344 taggal; 839 ipari szövetkezet 53,745 taggal, 5582 mezőgazdasági áruszövetkezet 432,450 taggal.

Károlyi Sándor-serleg. Galgóczy Károly, aki ezidő szerint az OMGE. legrégebbi tagja, azon alkalomból, hogy az egyesület tiszteleti tagjává választotta, kétszáz koronát ajánlott fel abból a célból, hogy ez alapja legyen egy serleg beszerzése végett megindítandó gyűjtésnek. A serleget Károlyi Sándor-serlegnek nevezi el, hogy avval évente felköszöntő keretében megemlékezzenek Károlyi Sándor grófról.

A szövetkezés Finnországban. Az utolsó kimutatás szerint Finnországban 298 tejszövetkezet, 277 fogyasztószövetkezet, 152 különböző célra alakult és 193 hitelszövetkezet működik. A hitelszövetkezetek Raiffeisen elvein alapulnak. 1903-ban alakították s ma már 4000 taggal dicsekszenek. Az állam 4 millió márkát bocsátott rendelkezésükre 3%-os kamatra. Ez a siker titka. Az állam hasonló bőkezű eljárása esetén minő eredményeket érhetnénk el Magyarországon!

Szövetkezeti közgyűlés Sóstón. A felső tiszai vármegyék hitelszövetkezeti szövetsége június 26-án Sóstó fürdőn tartja meg az évi közgyűlését. Az elnöki előterjesztésen, titkár és a pénztáros jelentéseinek kívül két igen érdekesnek ígérkező előadás is lesz. Az egyiket Andrassy Kálmán ev. ref. lelkész a buji hitelszövetkezet ügybuzgó elnöke tartja: „Szövetkezeti ügyünk a legfelső fórum előtt“, a másikat maga a szövetség fáradhatatlan tevékenységű elnöke Mailáth József gróf: „A tanítók szociális feladata“ címen. Meg vagyunk róla győződve, hogy a közgyűlés iránt az érdeklődés a szokott nagyarányú és meleg lesz.

Új háziipari szövetkezetek. A mezőgazdasági háziipar föllendülését igazolja, hogy újabban öt községben alakítottak ismét új mezőgazdasági háziipari szövetkezetet és pedig: Nagyrákóciban, Beregkövesden, Beregkisfalun, Alsóremetén és Rakaszon. Egy-egy szövetkezet átlag 100 taggal alakult. Érdekes fölemlíteni, hogy minden egyes szövetkezet indító oka a földművelésügyi miniszter által az illető községben rendezett háziipari tanfolyam volt, ahol több száz földműves tanulta el és kedvelte meg a fafaragást, kosárkötést stb. A szövetkezetek célja a készítmények jó áron való értékesítése. Az első berendezésre a földművelésügyi miniszter adott segítyt.

Visszavándorlás. Kivándorolt véreink hazahozatala ügyében a Gyáriparosok Országos Szövetsége e hó 19-én tanácskozást tart. Az eredményre kíváncsiak vagyunk, mert óhajtanók tudni, mennyiben fog ott módosulni az az egyoldalú irányzat, amelyet a Szövetség igazgatója, Hegedüs Loránd vezetett be akkor, amikor a nagyobb birtokok ellen támadva, ezeknek mozgósítását s talán kisajátítását jelezte olyannak, amivel a mutatkozó bajokon segíteni lehet.

• MI UJSÁG? •

Érik a buzakalász . . .

Érik a buzakalász . . . Az idén balkezével sújtja a Mindenható a magyar gazdát: több mint husz millió métermázsával terem kevesebb buzát az idén a magyar róna, mint tavaly. Kevesebb befaló falat kenyér jut tehát a magyarnak. Öreg hiba biz ez, amin nem lehet semmi móu segíteni. Tízestendeje annak, hogy ily kevés buzánk termett.

— Inséges esztendő élünk! — mondogattuk akkor, sajnos az idén is ezt hajtogatjuk majd! . . .

De hát érik, beéredőben a buzakalásztenger. Egy hét mulva fölhangzik a kaszás ember „csiszi-csoszi“ zaja, amint ugyanis a kaszát feni. Az idén ritkábban fog ez a zaj is fölhangzani, mivelhogy ritkább a gabona is. A buzászsákokat könnyebben lehet majd bekötni, mer nem folyik ki a zsák száján a gabonaszem.

Az aratónép vidám danája sem fog a fülünkbe csöngeni. Sok munkás elvándorolt állítólag „jobb hazába“. Adja Isten, hogy mielőbb visszatérjen ez az acélizmú, félrevezetett jó magyar munkásnép, mely elfeledte a költő mondását:

. . . A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely . . .

Sokféle idegenből fölhozott munkásnép áll be az idén a „rend“-be. Szinte látni vélem előre, milyen esetlenül áll majd a kezükben a kasza; nem áll jól nekik ez a munkaeszköz, akárcsak a kisgyerek szájában a pipa.

Érik a buzakalász . . . Minden magyarok Istene add áldásodat az ideai termésre, csepegtess a szívébe reménységet a magvetőnek! . . .

A király trónbeszéde. Az osztrák birodalmi gyűlés tagjai előtt Ő felsége a király szerdán mondta el trónbeszédét. A király kijelentette, hogy a politikai köteléket Magyarország és Ausztria között fenn fogja tartani. El kell kerülnünk — úgymond a király — minden oly meglazulást e viszonyban, a mely esetleg a jövőben a pragmatika közössége szempontjából aggályosnak tűnik fel.

Pestmegye a királyhoz. Pestmegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott gyűlésén elhatározta, hogy a királyt koronázási jubileuma alkalmából üdvözli. A felíratot az alispáni hivatal a minap terjesztette föl a kabinetirodához.

A vasutasak zaklatása Horvátországban. Azzal a hírrel szemben, hogy a horvát országos hatóságok a vasúti alkalmazottaktól kiutasítás terhe alatt illetékeségi bizonylatot követeltek, a következőkről értesültünk: Már 1906. év augusztus 14-én elrendelte az eszéki hatóság, tekintettel arra, hogy az eszéki kerületben 4000 idegen tartózkodik, hogy az összes idegenek valamilyen okmánynyal bebizonyítsák illetékességüket. Az idegeneket ezen törvényesen előírt illetékességbizonyításra felszólító formulárban volt egy passzus, a mely szerint, ha címzett a felszólításnak nem tesz eleget, illetékeségi községébe fog toloncoltatni. Valószínű, hogy a vasúti alkalmazottak ezt a passzust félreértették. Az eszéki hatóság egyidejűleg a magyar államvasútak szegedi üzletvezetőségéhez is fordult, azzal a kéréssel, hogy s vasútasokat utasítsa az előírt illetékeségi kimutatásra. Az üzletvezetőség e kérésnek eleget is tett.

Az elmaradt királyi kegyelem. A koronázás negyven éves ünnepe alkalmával az a hír terjedt el, hogy Zsoldics Mihály juhász számadó, aki földesúranak, az akasztófán kimult Papp Bélának öcscsét meggyilkolta — királyi kegyelmet kapott volna. Mint Szatmárról jelentik, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Az Illaván raboskodó Zsoldics felesége, aki Szatmáron mint szakácsné szolgál, napokig hiába várta haza férjét. Türelmét veszítve a városi főkapitányhoz fordult, akinek sürgönyére Illaváról az a válasz jött, hogy a bérgyilkos nem kapott kegyelmet s továbbra is a fegyház lakója marad.

A kereskedelemügyi miniszter a munkásokért. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter újabb intézkedéseket tett a magyar királyi államvasútak munkásai helyzetének javítása érdekében. A miniszter ugyanis elrendelte a Máv.-nak, hogy az államvasúti munkások betegség esetében egy teljes félévén át, időszakos fegyvergyakorlatra való bevonulás esetén a fegyvergyakorlat egész tartama alatt részesüljenek bérkeresetükben. A tényleges katonai szolgálat letelte után vasúti szolgálatba újból azonnal és feltétlenül vissza kell venni. Új felvételeknél az alkalmazottak gyermekei mindenkor előnyben részesíthetnek. Kirendelések, vagy helyettesítések alkalmával a munkásokat is éppen úgy kell napidíjban részesíteni, mint az évi fizetéssel bíró alkalmazottakat. Tüzelő- és világító-anyagok kedvezményes áron a munkásoknak részletfizetésre is szolgáltatassanak. A szabad- és személyzeti jegyeket, úgyszintén az élelembevásárlási könyvek kedvezményét az összes államvasúti munkásokra is kiterjesztik. Nagyobb személyzetű helyeken külön orvosok és díjtalanul igénybevehető fürdők létesíthetnek. A munkások és felsőbbsegeik között esetleg felmerülő differenciák elintézésére bizalmi férfiakat választhatnak.

Tisza István szerezése a vármegyében. Bihar-megye állandó választmánya kedden délelőtt ülést tartott, amelyen a Hegyesi Márton halálával megüresedett első szakosztályi elnöki állást töltötték be. Glatz főispán indítványára az első szakosztály elnökévé egyhangúlag Tisza István gróftól választották meg. Az állandó választmány azután Szatmármegyének a kormány üdvözléséről szóló táviratát tárgyalta. Miskolc alispán indítványára elhatározták, hogy az átiratot egyszerűen tudomásul veszik, azzal a megjegyzéssel, hogy az utolsó időben nem merült fel olyan körülmény, a kormány üdvözlését szükségessé tenné.

Arany érdemkereszt egy orvosnak. A király dr. Telegdy Zsigmond boglári (Somogy m.) orvosnak s az ottani iskolaszék elnökének az arany érdemkeresztet adományozta. A közkedveltségnek örvendő orvos kintüntetése Bogláron nagy örömet keltett.

A Batthyány-örökmécs. A székesfőváros képzőművészeti bizottsága minapi ülésében foglalkozott a Szabadság-téren felállítandó örökmécs ügyével s az emlék kivitelével egyhangúlag Pogány Móric jeles fiatal építőművésznket bízta meg. Pogány Móric az örökmécsre hirdetett pályázaton az első díjat vitte el s pályatervét a Mérnök- és Építész-Egylet aranyérmével tüntette ki.

Az amerikai kivándorlás. Newyorkból írják, hogy a magyarországi bevándorlók száma hétről-hétre rohamosan emelkedik. Eddig a heti statisztika 2—3000 közt ingadozott és csupán május első hetében emelkedett 4000-re, május utolsó hetében azonban hatezerháromszáznegyvenkét ember érkezett Magyarországból a newyorki kikötőbe, köztük 1073 színmagyar, 3331 tót, 636 német, 952 horvát és 356 román.

Budapesti nagyvágó-szövetkezet. A budapesti mészárosok körében hónapokkal ezelőtt megindult egy

nagyvágó-szövetkezet létesítése érdekében a mozgalom és a mozgalmat siker koronázta, mert a szövetkezet a napok folyamán kezdte meg működését. Ez a mozgalom annál figyelemreméltóbb, mivel nem a nagy mészárosok, hanem inkább a kisebb mészárosok az érdekeltek, akik idáig nagyon rá voltak utalva a közvetítő kereskedelemre. E szövetkezet működésével elérheti Budapest fogyasztóközönsége a húsárak olcsóbodását, amelyek az utóbbi évben hihetetlenül felszöktek és amely drága húsárakért bizonyos körök egyenesen a gazdákat okolták.

Mese a trónörököséről. Egy berlini lap azt a bolondgombát találja fel olvasóinak, hogy a magyar függetlenségi párt körében igen kellemetlen benyomást keltett Ferenc Ferdinánd trónörökösnek egy fekete-sárga nyilatkozata. Az említett német lap ugyanis azt írja, hogy a trónörökös rövid budapesti időzése alkalmával meglátogatta az egyik budapesti ezred-laktanyát, ahol beszédet intézett a tisztekhez s ezt eme szavakkal fejezte be: — Nem ismerem sem magyar, sem cseh, sem német tisztet. Én csak fekete-sárga tisztet ismerem!

A berlini lapnak ez a bolondgombája igazán meglepő, mert a valószínűségnek még csak a látszatát is nélkülözi. A trónörökös mindössze néhány órát időzött Budapesten s ez idő alatt csupán egyetlen látogatást tett a gróf Karátszonyi családnál. Egyetlen kaszárnyának se lépte át a küszöbét.

A szeszélyes villám. Lemnek kisküküllőmegyei községben Schneider birtokost és négy gyermekét a zivatartar a mezőn érte. A zivatar elől egy fa alá menekültek, ahová a villám lecsapott s az asszony karján és hátán keresztül a csizmájába fúródott. Ezen lyukat ütött s a közeli szénaboglyába csapott, amelyet felgyújtott. A férfi és négy gyermeke az ijedtségtől nyolc órán át eszméletlenül feküdt. Az asszony élethalál közt lebeg; haja elégett, háta megperzselődött.

Egy város rendőr nélkül. Nagykárolyban a rendőrök fizetésjavítást kértek, mivel azonban a városi rendőrségek államosítása érdekében megindult mozgalom sikerrel biztat a városnak a kérelem teljesíthetésére kellő alapja nincs, a kérelmet elutasította. E határozat után az összes rendőrök írásban bejelentették a rendőrkapitánynak, hogy a szolgálatból 1907. évi július hó 1-én kilépnek.

Nagybérlet kiscgazdáknak. Bezerédj István Vas vármegye főispánja 2000 holdas kámi birtokát 100 kiscgazda között felosztva, 12 esztendőre bérbe adta. Nem ismerjük a közelebbi feltételeket, de bizonyosnak látszik, hogy itt bérlőszövetkezetet alakítani könnyű dolog lenne.

Egy év óta alszik. Cassagnes-Begonies belga faluban Dalbin földműves 15 éves leánya már egy év óta alszik s egyáltalán nem evett e hosszú idő alatt. Az orvosok el nem tudják képzelni, miképp ébresszék fel a leányt tetszhalotti álmából. A leány tavaly gyomorgörcsöket kapott s azóta gyomra nem tűrt semmi féletáplálékot. A tetszhalott arca rendkívül halvány ugyan, de egyébként teljesen derült vonásai vannak. Érverése percenkint 55. Kezdetben megkísérelték a beteg mesterséges táplálását is, de azt abba kellett hagyni, mert a különben mozdulatlan tetszhalott azonnal kihányt mindent.

Egy város só nélkül. A kolozsvári gazdasszonyok közt most nagy és érthető felháborodás uralkodik. Az egész városban aranyért se kapni egy szem sót s így főzni se tudnak. Egy sónagyárús van Kolozsváron s ez már egy hónap óta nem ad sót a kereskedőknek. Megfoghatatlan, hogyan tűrheti ezt az ázsiai állapotot a városi hatóság.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A peronospora.

Gyakran hallhatunk szőlősgazdáinktól panaszos kifakadásokat, hogy régente megmetszették a szőlőt, így-úgy egyszer megkapálták s termett annyi, hogy nem volt hozzá elég hordó. Ma pedig már annyi nyavalyája van a gyümölcsök gyümölcsének, hogy a termés alig fedezi a védekezés költségét. Nem tudják megérteni, honnan a sok nyavalya? Pedig ez könnyen érthető. Mondhatni, hogy az összes betegségek az importált szőlővesszők útján terjedtek. Most már azonban hasztalan is törjük a fejünket, honnan és miért van itt a filoksza, peronospora, oidium stbi.; tény, hogy káros, pusztító jelenlétüket szomorúan látja minden gazda, olyannyira, hogy untig elég ok lenne a kétségbeesésre, ha nem lehetne a betegségek legnagyobb része ellen sikeresen védekezni. Ez alkalommal csak a peronosporáról illetve annak elterjedését meggátoló intézkedésekről lesz szó.

Bár feltételezhető, hogy minden szőlősgazda látott már peronosporás szőlőt, mégis nem lesz céltalan külső nyilvánulásainak leírása.

A peronospora május vége felé, június elején lép fel s ha meg nem gátoljuk, pusztít levélhullásig. Jelenléte könnyen felismerhető a szőlőleveleken nyilvánuló hatásáról. Bár némelykor a bogyón is fellép, azonban csak ott, ahol nem védekeztek ellene. Különben a szőlő minden zöld részét megtámadja a peronospora, azonban sehohsem annyira felismerhetően, mint a levélen, amelynek felső részén vöröses-barnás, száradni induló foltokban jelentkezik. A levél alján, megfelelőleg a felső részén lévő foltoknak *cukorporszerű bevonatot* találhatunk. A zöld hajtásokon eleinte *ólomszürke* foltok alakjában jelentkezik, majd megbarnul, s a fiatal hajtás elpusztul, vagy ha nem is pusztul el, nem *érik be*, miért is ilyen vesszőket nem lehet *termőre hagyni*. A bogyón is igen gyakran jelentkezik, mi

Saanenthali bakkeeske Nadasdy Tamás gróf tenyészte.

annak a jele, hogy vagy nem jól történt a permetezés, vagy az nem kellő időben végeztetett. A megbetegedett bogyó a kocsányoknál kezd elváltozni, eleinte fakó majd vöröses-barna folt látható, egyszersmind itt a héj is megráncosodik. A betegség a bogyó hegye felé terjed, végül a legtöbb esetben lehull, sőt ha a nyél is meg volt támadva, az egész fürt leesik. Ha a baj már pusztít, meggátolni nem igen lehet, ellene védekezni azonban idejében és előírtasos permetetéssel egész biztos eredménnyel.

A permetezés legcélszerűbben a permetező-géppel történik. Ennek hiányában kis területen lehet ugyan más módon is az anyagot megfelelő helyre juttatni, azonban igen tökéletlenül. Az első permetezés a virágzás előtt kell eszközölni, melynek oldata gyenge 1% *rézgálic*. Második permetezést a levirágzás után, tehát június vége felé, 2%-os oldattal. Ha a kétszeri permetezés nem volna elég, harmadszor, sőt negyedszer is kell permetezni. Ez utóbbi szükséglet természetesen csak borszőlőnél fordulhat elő.

Permetezésre a bordói keveréket használjuk. Készítési módja a következő: egy megfelelő faedénybe kellő mennyiségű vizet öntünk. Vegyünk alapul 100 l. vizet, ha 1%-os keveréket akarunk nyerni, e 100 l. vízbe 1 kgr. rézgálicot, oldunk fel legcélszerűbben úgy, ha a megtörött rézgálicot egy tüll zacskóba téve a vízbe lógatjuk mindaddig, míg az teljesen feloldódott, ami 3—4 óra alatt megy végbe, majd keverés közben 1—2 kgr. mézszójat adunk hozzá, míg az egész anyag égszínkéé lesz. Ha a keverék leülepedett felülről egy pohárral kimerítünk, ennek azonban már nem szabad *tiszta kéknek* lenni, mert ez annak a jele volna, hogy kevés a mézszójat, amelynek pedig lényeges szerepe van ellensúlyozni a rézgálic maró hatását, hát adunk hozzá még mézszójat. A keverék helyes arányáról legmegbízhatóbban a vörös *lakmuspapír* segítségével győződhetünk meg, ami minden gyógytárban, kapható olyképpen, hogy az a keverékbe mártva, meg kell, hogy kéküljön, mi ha nem történik meg, mézhiányra volt. Ezt az egyszerű és megbízható próbát nem szabad hát elmulasztani.

A permetezést természetesen úgy kell végezni, hogy az anyag arányosan eloszolva kellő mennyiségben jusson a levelekre, s mind olyan helyre, ahova kell. Ha a permetezés után a permetezett szőlő megázott, a permetezést meg kell ismételni.

Miután a bordói lével való előírtasos permetezés jó hatása kétségtelen, iparkodjék minden szőlősgazda szőlőjét figyelemmel kísérni, s óvintézkedéseket idejében megtenni, mert ha a baj már megvan, permetezés nem használ.

Sz.

A borjúkötél mint a vérhas és egyéb fertőző betegségek terjesztője.

A „Köztelek” 1907. évi 23-ik számában a kérdések rovatában (241.) T. L. gazda arról panaszkodik, hogy az újszülött borjúk pár nap alatt hasmenésben elhullanak, mások meg 2—3 hetes korukban kapják meg hozzá a tüdőlobot s így pusztulnak el. Kérdi, miként védekezzen e baj ellen?

Ugyane számú lap feleletek rovatában —y— aláírással felsorolják a véde-

kezéseket, kivéven egyet, melyet még igen kevés állatorvos és gazda vett figyelembe és ez a borjúkötél.

Olyan csekélység, amire igen kevés gazda vet ügyet. Hogy milyen óriási pusztításokat okoznak a fertőző borjú betegségek és hogy milyen szomorú tapasztalata van e téren talán minden tejgazdaságot űző gazdának, azt bővebben fejtegetnem talán teljesen felesleges.

Hallottam oly gazdaságokról, melyek 100 tehén után egy évben alig egy-két borjút tudtak felnevelni.

Már pedig, hogy mit jelent egy évjáratot elveszíteni, azt minden okszerűen számító gazda meg tudja érteni. Nemrégiben ismét felütötte fejét tehenészetünkben a vérhas és egyszerre inficiálva volt az egész istálló.

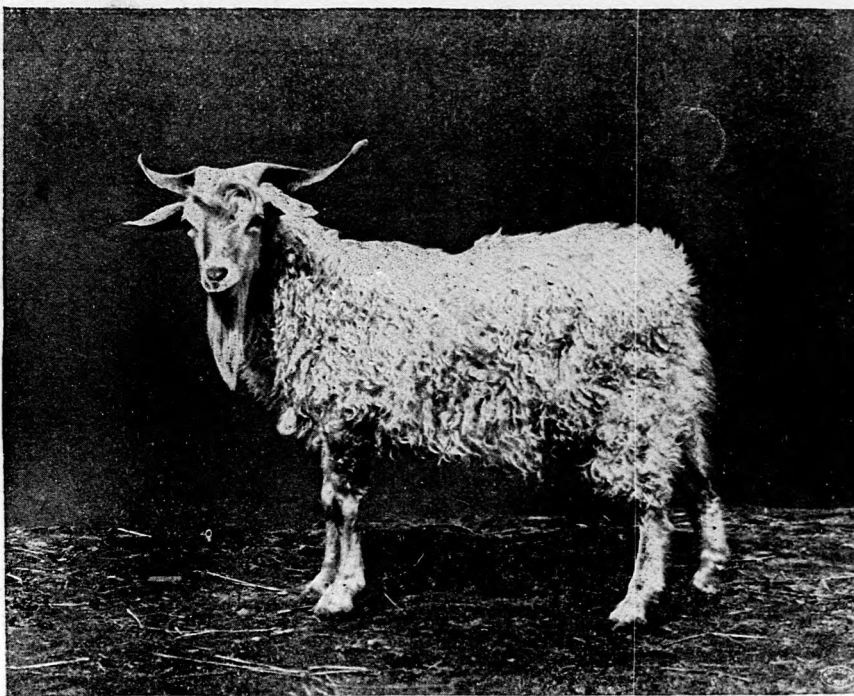
Megtettük a legmesszebbmenő óvintézkedéseket. Így legelőször is a borjúkat a ketrecből az anyjukhoz kötöttük ki, nehogy azok egymást inficiálják, sőt annyira mentünk, hogy a beteg borjúkat azonnal levágattuk és mégis, ahogy az első borjú megszületett, az rögtön vérhasban pusztult el.

Megfigyeltem ezen borjúk viselkedését és azt tapasztaltam, hogy ezek majdnem mind, kivétel nélkül, a borjúkötélet szopják. Láttam továbbá, hogy bizony ezek a borjúkötélek nem örvendenek a legnagyobb tisztaságnak és hogy bizony némelyiken rászáradt ürülék is van. Ez azután arra indított, hogy az összes újszülött borjúknak új köteleket adtam és a régi köteleket 2%-os lysol-oldatban kifőztem. A hatás meglepő volt; a vérhas teljesen megszűnt és a borjúk mind egészségesek maradtak.

Igen ajánlom tehát gazdatársaimnak ezen igen jól bevált védekezést annál is inkább, mert igen csekély fáradságba kerül és az eredmény biztos.

Ezzel azonban nem azt akarom mondani, hogy a többi ajánlott védekezési eljárásokat hagyják el; sőt csakis akkor fognak teljes eredményt elérni, ha valamennyit egyszerre fogják alkalmazni. *Tóth Albert.*

A kecsketartásról. Mondhatjuk, hogy a kecske a szegény ember tehene. Teje a legzsírosabb, legtáplálóbb, amennyiben a tej zsírtartalma 4—6% között változik, tartása szerint. A legigénytelenebb állatok egyike. Amint a hó lekerült a legelőről, a kecske már kellő táplálékot talál. Falomb szintén kedvenc eledele. Arra vigyázni kell azonban, hogy fiatal gyümölcsfákhoz vagy bármily nevelésre szánt facsemetékhez ne jusson, mert nemcsak a rügyeket, de a fiatal hajtásokat is megessi s ezáltal károkat tehet. Azért is a kecskéket pányvázva kell legeltetni. Ha legelőre jár a kecske, más takarmányra nem szorul, de bővebb tejeléssel igen meghálálja a jobb tartást. Kevés széna vagy ha nagyon jól akarjuk tartani, egy kis zabadagolással igen sok tejet ad. Megessi a gumós, vizenyős takarmányfélét is, de ezek kevésbé alkalmasak. Gyakran kell itatni, amennyiben a vízfelvétele igen jó hatással van a tejelválasztásra. Ezért indokolt a sóadagolás is; naponta 8—10 gr. sőt számítva dronként. Istállózásnál a szénát rácsból kell etetni, hogy *szálazhasson*, mert különben prédál. Istállótakarmányozásnál nem annyira a takarmány minőségére kell gondot fordítani, mint arra,

Fehér hazai anyakecske. Keeskemét város bugaci tenyészetből.

hogy az változtatva legyen, mert hamar megun egyféle takarmányt. Téli gondozása szőrének kefézésében áll s nem szabad almozásnál a szalmát spórolni. Céltudatos tenyésztés által ma már igen szép példányok találhatók, mint a mellékelt ábrák mutatják. Főképp ott, ahol sok a gyerek, hasznos állat a kecske. Sz.

A drótféreg. Sajnos, már-már gazdáink mind szélesebb s szélesebb körben kezdenek megismerkedni a drótféreg pusztításával, anélkül, hogy magát a kárttevő kis bestiát ismerné, vagy megismerné. A drótféreg a pattanó bogarak álcája, s a gabonafélék gyökérzetében és annak szárában tesz gyakran igen nagy kárt. A bogár hossza legfejebb 1 cm., míg álcája valamivel hosszabb és sodronyalakú. A kis pattanó bogarak álcái világos, sárgásbarnák, a föld színe alatt rágják a növényt, mely ennelfogva elsárgul. Ezt leginkább kora tavasszal zsenge vetésnél láthatjuk. Bokrosodás után a sötétebb színű, nagyobb bogarak sötétebb álcái folytatják a kárttevést, a gabona szárát rágya vagy közvetlen a föld színén vagy 1—2 cm.-nyire a föld színe felett. A pattanó bogarak egész éven át találhatók. Petéiket útszéli gyepe, parlagföldre, kiöldült ugarba rakják s pár hét alatt kikelnek a drótféreg, kezdődik a pusztítás. Ösmerve fejlődési s életviszonyait, a védekezés módzatai megmutatják önmagukat nem szabad a tábla körül meghagyni a gázt, a zöldelő tarlót — már egyéb szempontokból is — alá keli szántani. Ha netalán kalászos után kalászos következik, s az első évben pusztított a drótféreg, indokolt csalogatót készíteni. Körültekintő, gondos gazda elmondották figyelembe vételével biztosan védekezhet a drótféreg nagymérvű elszaporodása ellen. Sz. Gy.

MULATTATÓ

Fellegek . . .

*Fellegek, fellegek!
Szép, fehér fellegek:
Elnézem járástok,
Ezüst vitorlátok —
Hogy szeli az eget . . .*

*Fellegek, fellegek!
Rózsaszín fellegek: —
Nézem hánykodástok,
A hogy karikáztok —
Körül a föld felett . . .*

*Fellegek, fellegek!
Bus, sötét fellegek:
Nézem gomolygástok
Ha a nap leszállott
Az est érkezett . . .*

*Fellegek, fellegek,
Nyughatlan fellegek!
Vágy, öröm, bu s gondot
En lelkem úgy hordoz,
Mint az ég titeket . . .*

Petrus Jenő.

Vándorló földek.

Irta: Sz. Szigethy Vilmos.

Az utolsó Privinszky alig járt tul a harmincadik évén, mikor dob alá került az ősi birtok. János úr egy kicsit könnyelmű volt, talán cinikus is, aki nem szeretett a holnappal törődni s hogy nőttek a terhek, mámorba temetkezve kergetett el magától minden gondolatot.

— Lesz ahogy lesz. Nem sír utánam család.

Ahhoz gyöngye volt a lelke, még inkább az akarata, hogy föltartóztassa a rohamosan gördülő lavínát. Ez csak keveseknek adatott meg és fáradság jár a nyomán. Lenyügözése kell minden önzésnek és kényelemnek; ha megalázkodik az egyéniség, csak a jövő érdekében válik alázatossá. Ettől fázott legjobban János úr, akit selyemgyerekek neveltek mindig, nem tanítva meg az életküzdőlemezre.

Önmegtartóztatás? Hát olyan is van?

Mintha kergette volna valami ismeretlen hatalom, hogy siessen élni, mert elkövetkezik egyszer az ő életének vége is, sok mindennek tapasztalata nélkül száll a sírba, — úgy rohant előre. Számítás nélkül, pillanatnyi örömeinek hódolva és főleg úri módon. Az úri tempó mérgezte meg leginkább őt is, félszegen fogva föl a fogalmát, amely képzelt kötelezettségekkel, fékezés nélkül íme idáig juttatta.

Fásult lett, mielőtt megismerte volna a szerelem

tisztaságát s hogy csupán ingoványok környékén járt, már szentül hitte, hogy az egész világ mocsár. Egy-némely oázisok a lármás világfürdőkön található fényes csillogások közepett, de a hamis ragyogás felismeréséig megint nem jutott el.

Az utolsó kaszinói est voltaképpen három napig tartott s mikor fölállott a kártyaasztal mellől, inkább a virrasztástól volt sápadt. A rengeteg veszteség nem aggasztotta, sőt távozván a szabad levegőre, vidám operettmelodiák keringtek az agyában s felujultak boldog, mámoros színházi esték, mintha csak a folytatásuk következnek a régi körülmények között.

Délidő volt, langyosan süttött a tavaszi napsugár s olyan szép volt minden. Gondnélküli arcok mosolyogtak az utcán, sugárzó arcú menyecskék bölintottak feléje nagy szívességgel, néha beléje karolt egyik-másik gavallér pár percre.

Privinszky János pedig szívta magába az ibolyaillatot mosolygott ő is, de ez a mosolygás rejtett gondolatokat fődött,

— Ojjé, de nagyon fog nézni ez a sok szép asszony, kíváncsi tekintetű lány, kifogástalan gavallér, ha azt hallja, hogy visszavonultam! A társaság (igen, a másik megölő fogalom) keres, bizonynyal sokáig keres, hiszen kiegészítője vagyok s a majolika-váza is veszít értékéből, ha leütődik egy mákszemnyi része! De hol leszek én akkor! Hol? Ez valóban nagy kérdés.

Igy járt ő mindig. Titkos ösztönök rávezették olykor a gondolkodás ösztönére és ő következetesen letért a düllőjére, holott előtte állt a rendes, rendezett országút.

— Eh, arra még ráérünk azután is. Ebben a percben élvezem a levegőt, az április napsugarat s a halalma szép várost, melynek falai közé talán soha nem kerülök vissza, vagy ha egyszer-mászor mégis, hát csak lopva, közökön járva, ahol kevesebb a valószínűség, hogy ismerőssel találkozom.

Egy virágos bolt kirakatából csábítólag integetett feléje a gyöngyvirág. Bement és rendelt vagy tíz csokrot. Nem baj, akármilyen nagyok is lehetnek, de a virág szép és arra való, hogy örömet szerezzünk vele. Bizarr rendszer nyomán küldözgette széjjel is, a fele kifogástalan asszonyokhoz került, a fele pedig ama bizonytalan társadalmi állású hölgyekhez, akiknek társaságában valamikor vidám pezsgős éjszakákat töltött és fel volt szabadulva a választékos — neki gyakran terhes — beszédmodor használata alul.

Délután pedig hazautazott minden bucsú, bejelentés nélkül. Egy pillanatra az is megfordult az agyában, hogy némely lemondóleveleket fogalmazzon kaszinói tagságról, miről; de még idejekorán eszébe jutott, hogy előbb az adósságát kell tisztázni, mert félreérthetik a dolgot. Nem sürgönyözött, nem is várta senki. Az állomástól gyalogszerrel ballagott a kastély felé, amely így, hajnali világításban szinte idegenszerűen hatott rá. Becsületes, régi ház, amely kívülről nem mutatja benső kincseit. Nem az évszázadok alatt gyűjtött értéktárgyakat, hanem a hívogató, kényelmes berendezést, talán inkább az otthonias levegőt, amit azonnal megszokhat, aki egyszer beteszi ide a lábát. Ablakait befutotta a borostyán,

Tanulmányfő.

meg a vadszöllő, udvara, kertje tele dus lombú fával, a legfiatalabb is idősebb nálánál. De olyik még regét mondhatna a dédjéről, akik szelid szerelemmel karolva át egymást, árnyékukban álmodták át az első álmokat.

Soha nem érezte át hangulatát a háznak, idegen volt az neki örökké, csak most kezdte valami bizsergetni a lelkét. Uj, meg uj szépségeket fedezett föl, sorra járta a szobákat, aztán lefeküdt.

— Nagyon álmos vagyok, nem aludtam az este.

Az ágyban fekvé fogadta az öreg plébánost is, aki eljött a hírre, hogy megérkezett. Csaknem sírt a galambösz fejű aggastyán.

— Mi lesz Jánoska, mondja, mi lesz?

— Nem tudom, Feri bácsi, de nem is bánom.

— Itthon akar maradni? Nem ajánlanám éppen most, mikor...

Erőltetetten kacagott.

— Az utolsó Privinszkynek vannak még kötelességei. A legelső, hogy személyes jelenlétével tisztelje meg a kastélynak, meg a földeknek a vándorlását. Nekem jelen kell lennem a licitáción.

Az öreg pap a kezét tördelte.

— Talán lehetne mégis valamit csinálni. Én sem vagyok éppen szegény ember, ötvenezer forintot is megér a nevem, nagy örömmel ajánlanám föl. Jánoska, ötvenezer forintért mindenki vár! Ne értsen félre, de maga a harmadik generáció, akit szolgállok, egy hosszú élet ezernyi kellemes emléke, hálája kötelez.

János ezen is csak mosolygott. Kissé savanyúan, de megjött vele az első okos szava.

— Mondok valamit, Feri bácsi. Szó sincs róla, lendítene rajtam az a pénz, de csak napokra. A vége mégis az volna, hogy újabb bonyadalmak támadnak s én a szegényektől vonok el ilyen horribilis összeget.

— Kitalálunk valamit, ne utasítsa vissza. Igerje meg, hogy az én föltételeim szerint fog leélni pár esztendő, idehaza mindenestre, a többiért jót állok magam.

— Nagyon köszönöm, de ismerem magamat és tudom, hogy megszegném az ígéretet. Ugyanazért meg sem teszem. A birtok egyébként is túl van terhelve, csodának kellene történnie, hogy kifussa mindenre. Az összeget el sem merem mondani, mert szédületes, a kastélyhoz pedig csak kétezer hold szántó és ötszáz hold erdő tartozik. Kevés, botrányosan kevés.

Nem lehetett vele semmire sem menni. A cselédséget elbocsájtotta — úgyis menekülőfélben voltak, mióta kitérték az árverést, — a hűség, örökségbe kapott vénekről gondoskodott maga, hogy ne kerüljenek agg napjaikban kolduskenyérre, egy béresné szolgálta ki, az is főzött a számára. A pap meghívását tisztelettel megköszönte, de nem fogadta el, csak ódöngött a szobákban és aludt, mintha utoljára akarná élvezni az úri semmittevés gyönyörűségeit.

Úgy sincs már messze, sőt hamar el is érkezett a befejezés.

Az erkélyen folyt le a hivatalos aktus, a végrehajtó kitéssékelte a dobost.

— Erre az üres formaságra nincs szükség.

— Én ragaszkodom hozzá, — szólt közbe János úr.

A falu népsége ott állt széles gyűrűs csoportokban, az öregebbek, akik vissza tudtak még emlékezni néhány nemzedékre, hátul vonultak meg és sírtak, mint a temetésen az asszonyfélék. A magyar ember könnyen nem buggyan olyan könnyen elő, évezredek viharai alatt alig sírt néhányszor a magyar, pedig sok búbánat érte. A Privinszkyék végtisztességén azonban dukált ez, utoljára.

A cerimonia különben sem tartott sokáig, mindössze egy ember árverelt, a többi csak érdeklődött. Annak

az egynek is együtt kellett minden, a kastély, a föld, az erdő. A szomszéd birtokosoknak nyomát sem lehetett találni. Hol voltak már azok! A kényelmes szobák hangulata, levendulaillata fölcserélve, csupa idegenszerűség minden, füstölgő gyárkéményekkel, — még a Privinszky-erdő is az utolsó errefelé, — kecses ősz matrónák a kriptákban alusznak örök álmukat, szigorú tekintetüket felolvasztotta a halál kibékítő ereje. Imádságra kulcsolt kezük hasztalan könyörög egy kis mérsékletességért, a vándorló földeket nem tudják többé megállítani útjukban. Egész életük kevés volt hozzá, a halott összetett keze is csak két napig rimánkodhatott, — hamar ráborult a koporsó fölé.

Minden kriptában fekszenek, ők, ilyenek, néhányan, fű nőtte be végső lakásuk környékét s immár legfölsőbb ábrándos kis dédunokák imáiban jelennek meg, süldő lányok fogadkoznak, hogy meg akarják ismétetni tiszta életüket. Ha tudnák, szegények, mit fogadnak meg! Mekkora mártíromságot, elfojtott és eltemetett álmokat, megtört akaratot, végül szelid lemondást és sok, sok könnyet. Akkor kezdtek el vándorolni a földek, rájuk ült a magyar átok s nyargalt rajtuk örökségképpen mindvégig...

A fiatal regálebérlő úgy szégyenkezett, mintha illetlenséget követett volna el. A formaságokon átesve, egyedül maradtak János úrral s akkor kalaplevéve elejébe állott.

Privinszky, az utolsó, szintén lekapta a kalapját, óvatosan dobva el a cigarettacsutkát (hiszen már nem a saját házában van).

— Szolgálhatok?

— Csak azt akartam mondani és az természetes, hogy akkor méltóztatik elköltözni, amikor a kedve tartja és azt viszi el, amit óhajt. E tekintetben egyáltalán véve nincsenek és nem is lehetnek kikötéseim. Az üzenetét, hogy mikor jöjjenek a kulcsokért, majd megkapom.

Privinszky csak néma kézsorítással válaszolt. Aztán elővette a tárcáját, hogy szivarra gyújtson, de hamar vissza is tette ismét.

Az új földesúr észrevette, hogy az a tárca üres, följánlotta a magáét.

— Köszönöm, tiltakozott János úr, könnyebbszerű kattarúsom van, mára elég is volt.

A napsugár foszlóban, a leveledző fák hosszú árnyékot vetettek, mikor egyedül maradt. Még délután volt, talán három óra, vagy valamivel több, észébe sem jutott, hogy reggel óta nem evett semmit. A béresné amúgy is megfélemedezett róla, nyilván azt gondolta, hogy a licitációval megszűnik János irányában a kötelezettség is.

Mindenekelőtt lelakatolta a főbejáratot. A többi helyiség úgy sem volt, Isten tudja, mióta nyitva. Aztán behujjantott az utcáról egy bábéskodó legénykét.

— Elviszed a kulcsot a nagyságos úrhoz.

Az már tudta a többit, a faluban csak egy nagyságos úr van.

Ő maga a kripta felé vette az útját. Ott megállt és nézte a márványoszlopokat, olvasva az aranybetűket, amiket apró gyermekkorában kezdett először silabizálni. Szinte új volt ez is, idegenszerű kíváncsisággal futott át újra, meg újra rajtuk.

Vajjon megérezték-e a lent lakók, hogy búcsúznak tőlük! Küldtek-e üzenetet a szomszédokhoz, akik jobban siettek és hamarabb eljutottak a vármegyeház nagyirodájába, ahol csendes, békés szobákban, lengő, karikázó füstkarikák mondanak bolondos meséket bolondos multról, sorsok változandóságáról?

Egy sóhaj volt az egész búcsú, mintha a másvilág-

ról jöttek lett volna visszhangja. De azért nem tudott ellágyulni, ment szilárd léptekkel a kerten át ki a szabadba. Ott következett mindjárt az erdő, rügybontó gyenge szellő himbálta az ágakat, a fák hatalmas koronái összesűgtak, bólogatták fejüket utolsó tiszteletadásra készen, aztán visszahajoltak ismét és susogtak egymásba gabalyodva az isten tudja mit, az isten tudja miről.

Egyetlen tekintetével akarta átfogni az egészet; járnai nem fogja többé pázsitos útait, vadászleseit idegenek foglalják el, míg egyszer jön a fejszés ember és dönti halomra óriásait egymásután, kipusztítva velük minden emléket is. Hadd menjenek a többivel!

Nézte, sokáig nézte, alig tudott betelni a nézésével. Már hűvösebb lett a levegő, erdei manók készültek táncra kacér najádokkal, ma bál lesz itt, installáció. Vén manók tudtak hasonlóról, oh, igen jártasak voltak

még csokolni sem átallotta, hiszen a földről, az ósanyáról, ezrek és ezrek lelki kiegyesítőjéről volt szó, attól búcsút venni a legnehezebb.

Le sem törölte magáról a porát, hiszen kincs ez most, talán annál is több: emlék.

Már ment. Földeken, düllőkön keresztül az alkonyat szárnyai alatt, kezdődő szürkességben, a város felé. A vármegyeházának karcsú, piros tornyát még föl lehetett ismerni, valami idegen templomnak is nézhette volna.

Előbb azonban lehajolt és fölmarkolt, zsebre gyűrve, néhány apró göröngyöt.

KÉPEINKHEZ.

Tanulmányfő. Ezt a szép női fejet egy hírneves piktör fősttöte. Minden tehetségét és tudását érvénye-

A pécsi kiállitásból.

már földek, erdők vándorlásának történeteiben . . . Innen is válni kellett, aztán lemetszett egy vékony faágat.

Jöjjön az ének utolsó sora is, végső sirámával.

Csak meg kellett fordulnia, ott kezdődtek ama kétezzer holdak, amelyek lebegtek, úsztak most a száraz levegőben. Erős, nagy hallucináció volt ez. Remény-színű búzavetés, amerre lát a szem s ahol összeölelkezik az égbolt a földdel, ott bizarr lilaszínű az égbolt szeszélyes figurájú felhőkkel. A magasba emelkedik minden röge a földnek és közeledik feléje, szinte vad erő hajtja, eléri, keresztülfutnak rajta és ölelgetik — ugyanakkor, mikor a valóságban az ellenkezője történik.

Letérdelt a földre és elnyult rajta hosszan, de már előtörtök — oh milyen későn! — a könnyei is, megáztatva azt a kis darabot. Jól esett a sírás, egész életének gyöngeségeit zokogta ki túlradt lelkéből;

sítette a kép megfestésénél, azért sikerült ilyen nagyon szépen.

Pécsi kiállitásból. A pécsi országos kiállítás egészen szeptember végéig lesz nyitva. Úgyszólván hétről-hétre vannak gyűlések, kirándulások Pécssett. Megigértük, hogy több pécsi kiállítási képet fogunk olvasóinknak bemutatni. Mai számunkban ismét közlünk egyet.

APRÓSÁGOK.

Gyermekek ótvára. A gyermek ótváráról sok minden félet hisz és vall az asszonyok babonája. Az orvosoknak van a legtöbb bajuk vele, hogy az asszonyok úgynevezett régi tapasztalaival megküzdjenek. Az öregebb orvosok közt is akad még, aki nem annyira a tudo-

mánnyal halad, mint inkább asszonyonénék módjára erősködik tapasztalataival. A tudomány mai állásán azonban az afféle ósdi hiedelmek idejüket multák. Az ótvar bőrbetegség, mely a sömör-féle bajok (ecema) közé tartozik. Egészséges gyermekek is megkaphatják, ha a szülők nem sok ügyet vetnek a tisztaságra. Ha a gyermek arca izzad s piszok gyülik meg rajta; ha a fejen a főkötő visszatartja a verejtéket és a faggyúmirigyek váladékát s ez a fej korpázásával s egyéb szennyvel bevarasítja a fejét; vagy ha nagyon forró fürdőkben fölpattozik a bőr és a viszketés miatt a gyermek vakarózik; részint az élősödő vendégek műveletei, részint a miattuk való folytonos vakarózás izgatja a bőrt: ótvaras lesz a gyermek. Az ótvarra leghajlandóbbak a vértelen és görvélyes gyermekek.

Sakk-talány.

Ignotustól.

Z	E	N
T		S*
L	E	G
G	T	L
É		E
H	Y	R

Megfejtése lóugrás szerint. *-al kezdődik.

Megfejtési határidő 1907. július hó 8.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 24. számában közölt talány megfejtése

„Koronázási évforduló“.

Helyesen fejtették meg: *Kovács Miklós*, Hervay János, Seres Honka, Kalmár Ede, Gabányi Imre, Vörös István, Kürti József, Szabó Illés, Koháry Mátyás, Kiss FABIÁNNÉ, Darvas Dezső, Kovács László, Pintér Jenő, Dömötör Eszti.

A sorshuzásnál *Kovács Miklós* nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES SZEKRENY.

Többeknek. Szívesen adunk felvilágosítást a szülőknek e rovatban arra nézve, hogy elemi iskolát végzett gyermekeiket mely középiskolába adják és melyik iskola milyen pályára készít elő.

M. I. Mszla. A kórházi költség megtérítését el nem kerülheti, mert az a kötelezettség törvényen alapszik s a kórházi költségeket a hatóság közvetlenül a gazdán hajtja be. A fenforgó körülmények között talán megilleti önt a cseléd ellen a viszkerezési jog, de hisz tudjuk, hogy az ilyesmi csak papiroson van meg, mert a követelés be nem hajtható.

L. Zs. úrnak. A teljesen elromlott épületek helyreállítása a haszonbérbeadó kötelessége. Ha a göré már a szerződés szerint rothadt állapotban lett átadva és most már használhatatlanná vált, sőt össze akar dűlni, annak újból való felépítését a haszonbérbeadótól joggal követelheti.

B. A. Zalavár. Kérje a bíróságnál szakértői szemle elrendelését és konstatáltassa ezen az úton az épületeknek hasznavehetetlen voltát. Ha ez megtörtént, szólítsa föl a haszonbérbe adót az ajánlott levélben szükséges építkezések végrehajtására. Ha ennek se lesz fogantja, úgy hajtja végre a szükséges építkezéseket s azoknak költségeit vonja le a haszonbérből.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte jelentése 1907 június 12.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 70—150 K., vidéki borjúhús 120—140 K., sertéshus 136—152 K., szalonna füstölt 140—148 K., szalonna, olvasztani való 120—140 K., hárj 152—156 K., sertésszír 154—156 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 140—180 K., hazai sonka 150—200 K., szalámi 380—400 K.

Baromfifélék: ————— K., rántani való csirke 130—220 K., sütni való csirke 230—280 K., kacsa, hizott 500—600 K., lud, hizott 1200—1400 K., pulyka, hizott ————— K. páronként. Vágott hizott liba 150—160 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 150—320 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 2010—2055 K. Rozs 1590 K-tól ————— K-ig. Arpa 1478 K-tól ————— K-ig, jobb minőségű K-tól ————— K-ig. Zab 1560—1578 K. Tengeri 1060—1080 K.

Teavaj: (centrifugált) 200—240 K., főzővaj 180—200 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 10—30 fillér.

Tojás: bácskai 64—66 K., erdélyi apróbb áru ————— K. ládánként (1440 drb). Apadt ————— K., meszes ————— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 500—600 K., rózsá új 450—550 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ————— K., mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	2820	2720	2580	2480	2400	2320	2100	1920	1350

Takarmányvásár. Réti széna 600—900 muhar 920—1040 zsup-szalma 600—660 — szalomszalma 360—420

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZELEKÉK.

**Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.**

Eltörhetetlen tégely**aczél**-ekefej.
Pánczél**aczél**-kormánylemez.
Magasított **aczél**ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott **nyeregkerettel** bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén **legelső** rangú
magyar gyártmány **fe-**
lülmulja még a legneve-
zetesebb **idegen** gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci ut 2.

Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

Legjobb tejfőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részestül mindenütt elismerésben, mert a **legtökéletesebb és legmodernebb tejfőző**, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a **BALTIK** kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, sz-rencsétlenségnek eleje vétetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vajat.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetőt a »Köztelek« 70-es számában.)

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-szeparátorokról írt bírálatunkat.

Baltik Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképviselése

BUDAPEST,
VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.

TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejjgazdasági berendezéseket

TURUL védjegy

TURUL védjegy

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. Magyar termények.

Söprük, szatyorok, gyékények, börcoskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrásy-ut 49. (Octogontér.)

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisítástól és figyeljünk a védjegyre.

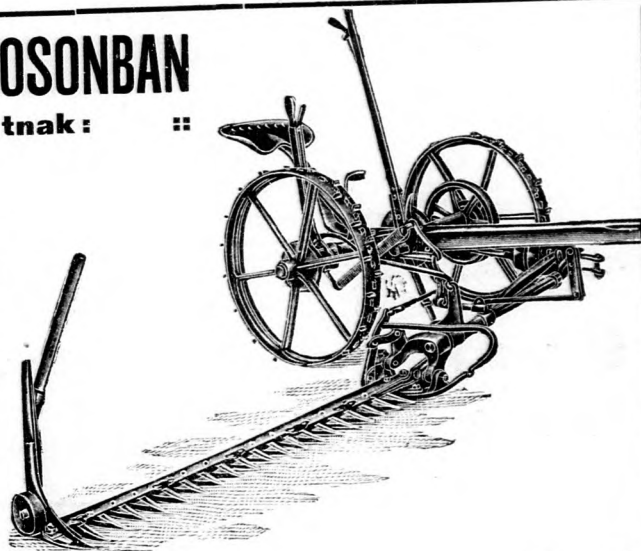
Minden zsák ólomzárval és tartalomjelzéssel van ellátva.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSŐROS KAPALÓESZKÖZÖK, Columbia Cultivátorok, HERRMANN-kapálók, LAASS-rendszerű kapálógépek, Burgonyamivelőeszközök, SZÉNAGEREBLYÉK, SZÉNAFORGATÓK

OSBORNE kévekötő- és marokrakó-aratógépek, fűkaszáló-gépek stb. stb.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a.

Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata f. évi
július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legelőkeltebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970. 40. kor.
Tartalékok	-----	61.780.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. -- kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.428.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	19.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az illetékes eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi tüzelteléstől egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosított volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi tüzelteléstől közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.